

Екологія: роздуми, пошуки

(з досвіду роботи бібліотек області)

Вступ

Світ та екологія. Ці слова стали своєрідним символом сучасності, настійними закликами, зверненими до всього людства і до кожного з нас. Наприкінці XX століття над людством нависли три смертельні небезпеки: екологічна, ядерна та загроза моральної деградації людей. Можливість екологічної катастрофи уявляється зараз найбільш близькою та важко усуненою. Життя на Землі може зникнути перш за все від відсутності культури, від жорстокості, злоби, байдужості та варварського відношення до природи та свого ближнього.

Бібліотеки області на протязі багатьох років приділяють значну увагу проблемам інформаційної підтримки екологічної просвіти, формують у читачів навички екологічної культури, збирають фонди літератури з питань екології та виробу з природного матеріалу. Особливо поживалась ця робота в ході обласного огляду "Збережемо нашу планету."

В ході огляду бібліотеки намагались розкрити свій екологічний потенціал, створити систему екологічної просвіти населення. Були об'єднані зусилля бібліотек, природоохоронних та інших установ, які зацікавлені в поширенні екологічних знань. Серед них: інспекції екологічної безпеки, партія зелених, рух "Зелений світ", санепідстанції, екологічні центри і клуби, учбові та медичні заклади та інші установи.

Повсюдно були оформлені яскраві книжкові та фотовиставки, інформаційні стенди, екологічні куточки, де представлена не тільки цікава інформація, література, але й кімнатні квіти, композиції з сухих гілок, листя, виробу з природного матеріалу.

В багатьох бібліотеках у папки зібрані краєзнавчі матеріали з актуальних питань, на які є великий попит: "Земля: гніздо життя або смітєва яма", "Наше місто просить допомоги".

З метою поглиблення екологічних знань, більш активної популяризації природоохоронної літератури у ЦБС міст Тореза, Маріуполя, Слов'янська, Старобешівського, Великоновосілківського районів створені бібліотеки - дома Природи, екологічні центри. У м.Димитрові розроблена довгострокова бібліотечна програма "Матері-природі - увагу та турботу".

Бібліотеки області здійснюють інформаційну підтримку екологічної діяльності різних закладів, окремих спеціалістів. Для них готуються інформаційні списки літератури, проводяться дні інформації, спеціаліста.

Діяльність бібліотек в ході огляду відмічалась використанням різноманітних дійових форм масового розповсюдження екологічних знань, виховання екологічної культури читачів. Серед цих заходів - дні екології, Землі, екомарафони, уроки екології, літературно - музичні вечори.

Особливо цікавими для читачів виявились конкурсні та ігрові форми роботи: вікторини "Знай та зберігай природу", конкурси юних дослідників природи, театралізований вечір на захист природи "Ця крихка планета", ігри-подорожі. Юні читачі із задоволенням приймали участь у проведенні екологічних акцій "Ліс - твій друг", "Спасемо річку" та інших.

При багатьох бібліотеках працюють екологічні клуби "Планета", "Вікно в природу", "Берізка", "Флора", "Юний еколог", зелені вітальні.

Проводилась жвава робота по підвищенню екологічної культури бібліотекарів: в ЦБС міст Сніжне, Красний Лиман, Селидове пройшли відповідні семінари, науково-практичні конференції.

Знати, щоб оберігати

Авраїмова Т.В., директор Донецької

міської ЦБС для дорослих

Збереження навколишнього середовища, необхідність пропаганди екологічних знань - важлива проблема сучасності України, зокрема Донецька.

Потенціал бібліотек ЦБС для дорослих м.Донецька не в повній мірі відповідає цій важкій і гострій проблемі. Вивчення читацького попиту на літературу по екології показало, що в бібліотеках дуже мало книг про конкретні події після Чорнобильської аварії, про необхідні міри захисту від підвищення радіаційного фону, про цивілізований прогрес, про програми підприємств з природоохоронної діяльності та ін. Справа в тому, що такі книги зараз не пишуться, немає фінансів їх друкувати. Мало коштів для поповнення книжкових фондів бібліотек.

Газета "Наш край" теж не може відповідати на всі питання. Ця цікава громадсько-екологічна газета Донбасу виходить всього 2 рази на місяць.

Але усі бібліотечні працівники розуміють, що розв'язання багатьох екологічних проблем починається з вирішення проблем моральних. Екологізація свідомості - це становлення певного світогляду, який визнає святість усього світу, що оточує нас.

За останні два роки в бібліотеках зроблено чимало. В минулому році вони розробили "Заходи по екології", провели багато комплексних форм масових заходів до десятиріччя Чорнобиля, представили сценарії і розробки заходів у ЦМБ, де на раді при директорі була висвітлена робота філіалів.

Наприклад, в Київському філіалі № 1 заходи проводились щомісячно. Цікавим був усний журнал "Співці рідної природи". Працівники ЦМБ були присутні на показових заходах в Пролетарському філіалі № 8 і в Калінінському філіалі № 2. Емоційним був вечір "По кому дзвонить дзвін" (філ. № 2), професійно та нетрадиційно була організована експрес-виставка однієї статті "Еколого-економічна політика і надра України" (Голос України. - 1996.- 5 січ.).

Кіровський філіал № 21 провів вечір для учнів середньої школи № 112 "Атомний вітер і безмовність". Багато уваги приділяється дітям дитячого садочка № 210 "Буратино", де проводяться бесіди на тему "Знати, любити, берегти". Яскраво пройшли години цікавих повідомлень в Ларіно. Бібліотекарі провели також вечір про "Червону книгу Донбасу", цікаву вікторину по екології, читання віршів про природу, виставку дитячих малюнків про природу. Моспінський філіал № 6 до десятиріччя Чорнобильської катастрофи провів конференцію по книзі В.Губарева "Зарево над Прип'яттю".

В цьому році бібліотеки більше уваги приділяли інформаційній роботі. ЦМБ, філіали №№ 2, 8, 9, 14 інформують відділ екології міськвиконкому, СШ №№ 125, 150, індивідуальних абонентів. Для масового розповсюдження екологічних знань, виховання екологічної культури читачів проведено День інформації "Екологія Донбасу" (філ. № 7), День бібліографії "Природа та людина" (філ. № 12) та ін.

Зараз всі бібліотеки мають книжкові виставки, які всебічно розкривають теми екології. Це такі: "Жива душа природи" (філ. № 9), "Україна - зона екологічного лиха" (філ. № 19), "Людина. Екологія. Здоров'я" (філ. №№ 3, 11), "Голуба перлина Донбасу" (філ. № 6), "Кальміус благає захисту" (філ. № 6) та ін.

На протязі двох років в Будьонівському філіалі № 14 експонуються книжкові виставки за циклами: "Заповідна природа Донбасу", "Про природу для великих і малих". Серед масових заходів слід відзначити: дискусію "Мораль та справа захисту навколишнього середовища" (ЦМБ), диспут для учнів "Цей багатолікий світ природи" (філ. № 1), екологічну дискусію "Як вижити в цьому світі", бесіду-роздум "Твій слід на землі" (філ. № 4), екологічний урок "Стогін землі", гру-мандрівку "Кам'яна книга пам'яті", літературну хвилину "Природа - наш кращий лікар" (філ. № 7) та ін.

Екологічна культура бібліотекарів підвищується постійно інформаційними повідомленнями про обласний огляд роботи, про нові книги, статті в періодиці, про кращий досвід бібліотек на нарадах при директорі, на методичних семінарах.

Доля природи в наших руках

Глушкіна О.М., директор

Мар'їнської міської ЦБС

В ході проведення огляду "Збережемо нашу планету" бібліотеками Мар'їнського району використовувались різноманітні дійові форми розповсюдження екологічних знань - дискусії, конкурси, конференції, зустрічі з фахівцями, екологічні вечори, форуми, свята птахів, лісу та ін.

Працівники районної бібліотеки доклали багато зусиль до того, щоб бібліотека стала місцем, куди із задоволенням приходять читачі. Тут багато кімнатних квітів, оформлені композиції із сухих гілок, листя. Відкрито також екологічний куточок. Оформлена розгорнута фотоілюстративна виставка "Дивосвіт рідної природи".

Читачі охоче беруть участь у святах квітів " Прекрасні супутники наші", на яких квітникарі - любителі мають змогу представити унікальні квіткові композиції та обмінятися розсадою. Стало традицією проведення таких свят в ЦРБ, Єлизаветівській, Ільїнській, Дачненській, Галицинівській та інших сільських бібліотеках.

Під відкритим небом на лоні природи пройшли цікаві екологічні години, уроки мислення в Пречистівській, Добровільській, Павлівській, Дачненській сільських бібліотеках.

Ми живемо на багатій, щедрій, прекрасній землі. Але ми не маємо права забувати, що сьогодні просто любити природу, милуватись її красою мало. Ввійти в природу другом, бути її добрим господарем - закликала свято осені, яке пройшло в Костянтинівській, Єлизаветівській, Павлівській, Галицинівській сільських, Олександрівській та Красногорівській міських бібліотеках.

Велику зацікавленість у читачів викликають розгорнуті масові заходи, проведені разом з клубом. Обов'язковими елементами при їх проведенні стають книжкові виставки, перегляди літератури, виступи учасників художньої самодіяльності. Ніхто з жителів сіл Єлизаветівки та Ільнки не пішов додому байдужим з уроку народознавства "Без верби та калини нема України". В ліричній обстановці залу, прикрашеного обрядовими рушниками, яскравими гронами калини, вінками та гірляндами з різноманітних квітів і рослин, під звуки українських народних пісень глядачам розповідали про самі шанобливі рослинні символи, які уособлюють красу України, духовну силу народу.

Ігрові заходи екологічної тематики викликають найбільший інтерес в дитячій та юнацькій аудиторії. Різноманітні вікторини, біологічні аукціони, зоологічні естафети, гри-подорожі провели Курахівська та Красногорівська дитячі бібліотеки. А для учнів 1-3 класів районна дитяча бібліотека влаштувала театралізований ранок-казку "Живої природи душа промовляє", де діти від імені казкових персонажів (Лісовика, польової Русалки, Мавки) розповідали глядачам про те становище, в якому зараз опинилася природа, читали вірші, співали пісні.

Болючою раною для України залишається Чорнобильське лихо. Бібліотеки у своїй роботі продовжують звертатися до цієї теми. Біль за трагічну долю понівеченої землі не вщухає. Як подолати це лихо? Як зберегти нашу Землю для нащадків? Чому саме навчив нас цей трагічний урок? Чи можна відродити землю без відродження душі?

Всі ці питання розглядалися на усних журналах: "Відродити землю й душу" (Олександрівська міська бібліотека), "Чорнобиль: катастрофа триває" (ЦРБ) "Дзвони Чорнобиля" (Григорівська сільська бібліотека)

До Дня захисту навколишнього середовища в кількох бібліотеках пройшли акції "Ліс - твій друг" (Ільїнська, Єлизаветівська, Костянтинівська, Пречистівська сільські бібліотеки). Оформлялись розгорнуті книжкові виставки "Земля просить захисту", "Краса врятує світ", "Екологія природи - екологія душі". Проведені цикли екологічних читань "Земля потребує захисту" та "Знай, люби, бережи". З успіхом пройшли в багатьох бібліотеках конкурси дитячого малюнка.

У філіалах Степнянському, Єлизаветівському, Ільїнському, Новоукраїнському, Дачненському, Максиміліанівському проведені цікаві екологічні репортажі "Доля природи - в наших руках".

Підводячи підсумки огляду, оргкомітет визнав кращою роботу Ільїнської та Єлизаветівської сільських бібліотек. Робота цих бібліотек велась в тісній взаємодії зі станцією юних натуралістів.

А при Ільїнській бібліотеці вже 8 років працює клуб любителів природи "Берізка". Багато цікавого пізнають діти на його засіданнях. Щовесни стало традиційним проведення свята птахів. Останнього разу воно пройшло акцією "Ліс - твій друг". Діти своїми руками виготовляли хатинки для птахів та розвішували їх на деревах. А взимку, коли птахам живеться дуже суцужно, майструють та розвішують годівнички. Дуже цікаво проводяться екскурсії до лісу, під час яких діти з задоволенням стають учасниками бібліотечних уроків: "Не ламай калину", "Рослини Донецького степу", "Мудрий голос природи змалку слухаю я", які навчають бережному ставленню до природи.

Наведемо лад на своїй планеті

Ми часом забуваємо, що на річці, в лісі, в полі ми - гості, а птахи, звірі, комахи, риби - справжні господарі. Наше втручання заважає їм нормально жити, розмножуватись, вирощувати потомство.

Ось чому в нашій державі особливо гостро постало питання екологічного оздоровлення та охорони навколишнього середовища.

З метою усвідомлення важливості охорони довкілля для долі рідного краю і всієї планети, активізації роботи бібліотек з екологічної просвіти населення, сприяння контактам і об'єднанню зусиль з природоохоронними та іншими зацікавленими установами Великоновосілівська районна ЦБС активно прийняла участь в обласному огляді "Збережемо нашу планету".

Центральна районна бібліотека надавала інформаційну та методичну допомогу сільським бібліотекам-філіалам у підготовці та проведенні природоохоронних заходів та акцій.

Масова робота з екологічної просвіти відрізнялась різноманіттям форм та методів. Наприклад, в центральній районній бібліотеці для юнацтва було проведено час-роздум "Збережемо Землю і душу". Для малюків дитяча районна бібліотека організувала вікторину "Ласкавий голос природи" з участю казкових персонажів. Дуже цікаво були оформлені книжкові виставки: "Зробимо планету блакитною" (Новопетриківська сільська бібліотека), "Світ великий - світ цікавий" (Піддубенська сільська бібліотека), "Наш зелений дім" (Роздольненська сільська бібліотека) та ін.

Серед бібліотек нового типу почесне місце займає Урожайненська сільська бібліотека-філіал № 21 як бібліотека - Дім природи. Вся робота цієї бібліотеки спрямована на екологічну просвіту населення. В рамках участі в обласному огляді були проведені заходи: вікторина для дітей "Чи знаєте ви природу?", дискусія для юнацтва "Що ми можемо?", книжково-ілюстративна виставка "Світ тебе оточує".

Літературно-музичний вечір "Ми всі у відповіді за природу" був проведений у Времівській сільській бібліотеці-філіалі № 10. Разом з молодшими учнями бібліотекар районної дитячої бібліотеки провела екскурсію в ліс, де відбулася вікторина на краще знання рідної природи, гра, в ході якої діти виявили неабиякий інтерес і знання довкілля.

Велику зацікавленість визвала бесіда "Про братів наших менших" в Андріївській бібліотеці-філіалі. № 4. Цей захід супроводжувався оглядом літератури з виставки "Зоопарк вдома".

На уроці доброти "Природа - це я", що відбувся в центральній районній бібліотеці, мова йшла про значення охорони навколишнього середовища, про залежність здоров'я людей від стану екології, про те, як природа в "білому халаті" може допомогти людині в боротьбі з хворобою.

Велику увагу надають бібліотеки використанню періодичних видань, тому що вони містять найсвіжіші матеріали та допомагають заповнювати прогалини в комплектуванні фонду. Газети використовуються для оформлення тематичних папок: "Людина. Природа. Закон" та "Загадки живої природи."

При проведенні роботи з екологічної просвіти бібліотеки нашої системи залучають до цієї діяльності громадських діячів, фахівців, представників місцевої влади. Поширюється співробітництво бібліотек з іншими закладами, які зацікавлені в розповсюдженні екологічних знань. Робота бібліотек з екологічної просвіти постійно висвітлюється в засобах масової інформації.

Матері-природі - увагу та турботу

Антонова Н.А., зав бібліотекою-філіалом

№6 Димитрівської міської ЦБС

Екологічна проблема торкається сьогодні всіх сфер життя суспільства. Наука, політика, економіка, мораль тісно пов'язані з екологією.

Наша бібліотека-філіал № 6 Димитрівської міської ЦБС спеціалізується на популяризації знань по екології, для чого складена довгострокова комплексна програма "Матері-природі - увагу та турботу". Бібліотекою було

виділено три напрямки, з яких буде вестися робота, а саме: екологія та моральність; екологія та економіка; сприйняття природи через світ мистецтва.

Проводячи роботу по екологічному вихованню, бібліотекарі не забували, що всяка розмова про екологію взагалі повинна стати і розмовою про екологію краю, міста, де живуть читачі.

В газетно-журнальну та краєзнавчу картотеки були внесені нові розділи: "Екологія Донецького краю", "Екологія та політика", "Природа та здоров'я людини".

Розкриваючи тему "Екологія та моральність", бібліотека провела цикл заходів, куди ввійшли перегляди літератури "Ми любимо екологію, але дивною любов'ю", "Природа - міф, тайник Всесвіту", книжкові виставки "Природа - творіння Боже", "Це гірке слово - Чорнобиль", "Цілющі сили природи", краєзнавчі часи "Зелена аптека Донбасу", "Екологічна карта Донбасу".

Приймаючи участь в обласному огляді екологічної просвіти населення "Збережемо нашу планету", бібліотека провела: День інформації "Це наша з тобою Земля", вечір "Екологія та наше місто". В ньому брали участь начальник Державної інспекції екологічної безпеки м.Димитрова Єрмоєнко В.Б., читачі бібліотеки, просто небайдужі люди. Відповідаючи на питання читачів, Єрмоєнко В.Б розповів про екологічну обстановку в місті в минулому і тепер, про роботу інспекції по нормалізації екологічної обстановки в місті. Читачі Гапаньков А.Г., Гаврилова Н.А, Каракуц М.А. говорили про проблеми, пов'язані з екологією, задавали питання. Бібліотекарі Левченко Н.М., Антонова Н.А. запропонували читачам перегляд літератури "Ми любимо екологію, але дивною любов'ю".

Екологічна культура базується не тільки на усвідомленні значення природи в житті людини, але і на емоційному сприйнятті її. Розуміючи красу природи, людина ще глибше усвідомлює себе як особистість, відкриває в собі нові риси. Природа сприяє серйозним роздумам наодинці із самим собою, заглибленню у власний світ, повертає спокійний і рівноважений стан. Гармонія природи викликає естетичне почуття в людині.

Книжкова виставка "Природа - вічне джерело краси" для учнів 10-11 класів мала такі розділи: "Співаки рідної природи" (природа в поезії), "Природа в музиці", "Божественна, природа, твоя мова" (живопис і природа).

Час краси "Тайни Реріха" - так було названо захід про великого мислителя, поета та художника М.К.Реріха. "Хто не мислить про природу, той не знає притулку духу", "Все нас гонить до природи: і духовна свідомість, і естетичні вимоги, і тіло наше", "Чоловік - спочатку син Космосу - потім уже Землі", - стверджував він. Мабуть, тому кожен, хто доторкнувся до світу Реріха, знаходить в ньому свою істину.

Бібліотека як екологічний центр

Онисько Л.П., зав бібліотекою-філіалом

ім.Н.К.Крупської Маріупольської міської

ЦБС для дорослих

Продовж кількох років бібліотека-філіал ім.Крупської Маріупольської ЦБС для дорослих удосконалює роботу Центру "SOS - збережемо навколишнє середовище". Центр зберігає своє значення та актуальність в сьогоденні. Він знайомить з екологічним станом в країні, місті та районі.

Цілі та задачі Центру:

1. Мати необхідну інформацію по збереженню навколишнього середовища.
2. Замислитися про моральність своєї поведінки в стосунках з природою, свого ставлення до людини, взагалі до всього живого.
3. Систематично інформувати читачів про екологічні проблеми та їх рішення.
4. Допомогати батькам та вчителям у вихованні у дітей екологічного мислення.
5. Наголошувати на пріоритет екології над економікою.
6. Забезпечити участь населення у вирішенні екологічних проблем.
7. Висвітлювати роботу заповідників нашого краю.
8. Поступово повертати із небуття імена тих, кого не рекомендовано було згадувати. Пропагувати їх книжки, вчинки, виступи, ідеї.

Центр, барвисто оформлений, розкриває читачам багатство бібліотечного фонду: оновлюється та поповнюється новою літературою, періодичними виданнями, особливо звертається увага на місцеві матеріали, яких не бракує. Тут оформлені виставки "Одна Земля - одна надія", "Зона екологічного лиха", "Світ навколо нас".

Засоби комунікацій нині набувають особливого значення, тому поширення інформації, її загальнодоступність і відкритість є неодмінною умовою інформатизації суспільства, його демократизації, розвитку гласності, соціального прогресу.

Сьогодні широкий загал одержує можливість активно обслуговуватися найповнішими інформацією і знаннями у виробничій, науковій, винахідницькій, політичній діяльності та особистому житті.

Бібліотека охоплює багатьох абонентів інформацією: груповою - по темі "Як нам вижити?", індивідуальною - по темам "Природа. Людина. Закон", "Негативні явища в суспільстві, в духовній сфері".

На протязі кількох років продовжується співробітництво з гімназією № 1 і СШ № 68 по проведенню уроків екології. В Центрі систематично здійснюються інформаційно-консультаційні заходи, літературно-музичні вечори, дискусії: "Допоможемо планеті вижити", "Екологія та здоров'я", "Силу дає природа" та ін. Щорічно бібліотека відзначає День Чорнобильської трагедії, День Землі, Всесвітній день охорони навколишнього середовища та інші актуальні теми з питань екології.

Вікно в природу

Валіуліна І.А., зав методичним відділом

Шахтарської районної ЦБС

Вміння "читати" природу, знати її закони - ось головна тема екології. Чимало уваги приділяє цій проблемі бібліотекар Нікішенської бібліотеки-філіалу № 19 Леонова С.М. Вона використовує різні форми роботи з книгою: вікторини, диспути, КВК, які приваблюють багато юних читачів. В бібліотеці оформлені постійнодіючі книжкові виставки "На захист рідного краю", "Чиста вода - джерело майбутнього", "Врятувати майбутнє".

В День захисту дітей в бібліотеці був проведений дитячий ранок "Чарівна квіточка". Ведуча розповіла дітям про квіти, провела вікторину про корисні властивості рослин, потім діти грали в гру "Квіти у саду". У грі брали участь 10 хлопчиків. Ведуча кожному з гравців дала назву квітки і говорить: "Була я у саду, бачила багато квітів, тільки троянди там не було". Троянда відповідає: "Троянда там була, та не було фіалки". Фіалка підхоплює: "Фіалка там була, та не бачила там гвоздики". Гра йде без зупинки, поки хтось забуде відповісти чи не вчасно відповість. Дає фант, чи вибуває з гри. Потім діти читали вірші про квіти та інші рослини. А закінчила дитячий ранок гра "Ромашка". Участь беруть 5-6 команд по 5 чоловік у кожній. Стають у коло, спиною до центру - це "ромашки". По команді ведучої, під швидку музику граючі розбивають "квітку" і танцюють. Коли музика закінчиться, усі повинні стати на свої місця і зробити "ромашку". Переможець - команда, яка перша зробить квітку. Це дитяче свято усім запам'яталось, бо дуже багато цікавого та корисного дізналися діти про різні рослини.

А влітку на "зеленому тижні" пройшло дитяче свято "Проводи Русалочки". Було намальоване яскраве оголошення, приміщення уквітчане квітами, зеленим гіллям. Діти водили танки, славили природу, сонце, воду, красу рідного краю. На свято прийшли Русалочка, Берізка. Діти співали пісні про берізку, відгадували загадки про рослини, квіти, овочі. У давні часи був добрий звичай задобрювати русалок калачами, щоб вони у поля не ходили і посіви не топтали, людей не губили, у річках їх не топили. І діти пригощали усіх калачами. Потім на свято завітало Красне Сонечко, воно принесло подарунки, але давало їх тим, хто промовить скоромовки. Сонечко запалило вогнище, біля якого зібрало танок, діти стрибали через вогнище. Ну, а як на святі з'явилась Баба - Яга, то зараз же почала робити якісь пакості дітям. Але, як у казочці, усе закінчилось лагідно та добре. А в кінці свята діти подарували Русалочці подарунки, які зробили своїми руками.

На початку вересня у бібліотеці була проведена театралізована вистава "У лукомор'я дуб зелений", присвячена захисту природи. Ведуча розповіла про природу, про її беззахисність. Потім з'явилась Баба-Яга, Кіт, Лісовий та Русалочка, які почали "показувати" дітям, як не треба поводитись, відпочиваючи у лісі. Але усе закінчилося добре. В кінці вистави Кіт, Лісовий, Русалочка та Баба-Яга зробили висновок: якщо бажаєш жити у злагоді та мирі з природою, треба дбайливо відноситися до неї.

Ось так намагається наблизити дітей та юнацтво до чарівного світу природи бібліотекар Леонова С.М.

Конкурси та ігри в популяризації літератури з екології

Поширенням екологічних знань бібліотеки м.Тореза займалися повсякденно, завжди. Сьогодні, маючи вже конкретний досвід в цій справі, хотілося б поділитися ним.

Бібліотека-філіал № 3, або конкретніше "Будинок природи", ось уже на протязі десяти років дарує людям радість відчутти себе умільцями, талановитими, добрими і щасливими через оточуючий нас світ природи.

Питання про те, як зробити ці методи корисними, необхідними і цікавими, не стояло, оскільки створювалися і удосконалювалися вони в безпосередній практичній діяльності, а це означає, що зерно "задумки" зразу ж перетворювалося самими учасниками на доступність, продуктивність. Ми пропонуємо тільки те, що було цікаве і корисне.

Багато радості і світу в дитячих очах загорілося в "ХВИЛИНИ ФАНТАСТИКИ", що проводяться в формі літературної та театралізованої гри. Як цікаво на годину перестати бути "самим собою", перевтілюючись в улюбленого героя. Наприклад, ХВИЛИНКА "Відгадай, хто я?" Учасники задумують, хто в кого перетворюється. Це можуть бути тварини, хмаринки, квіти, дерева та ін. Причому один показує, а останні відгадують, що, або кого він зображує. Можна об'єднатися в пари і утворити композицію вдвох. Після того, як відгадають, що зображено, бібліотекар пропонує поповнити образ розповіддю невеличкої придуманої історії чи казки.

Гра-ХВИЛИНКА "Зоопарк". Гра будується так само, як і попередня, але її учасники відтворюють тільки відомих тварин, найбільш конкретно передаючи їх пластику і характер.

В похмурий, хмарний день на ігровій ділянці, в садку, в парку, в лісі можна влаштувати гру "ПОГРАЙМО В ХМАРИНКИ" - вгадувати в оточенні хмарин фантастичні, казкові істоти птах, звірів.

В свою чергу, учасники гри "ХВИЛИНИ СПОГЛЯДАННЯ, МИЛУВАННЯ ПРИРОДОЮ", подивившись навколо, щось побачать в обрисі кущів, дерев, трави, квітки, кучугури, в малюнку осінніх листків, визначать настрій чудо-казці і поділяться своїми спостереженнями з учасниками гри.

Читачі дитячої бібліотеки-філіалу № 6 із задоволенням приймали участь в "Екологічному дні", в рамках якого проводився конкурс дослідників природи. Він відбувся в декілька етапів. На кожному етапі результати підсумовувалися при допомозі різнокольорових листків: червоний - 5 балів, зелений - 4, жовтий - 3. (Сценарій див. в матеріалах, рекомендованих на обласному конкурсі "Збережемо нашу планету").

Справжнім святом для учнів старших класів був сюжетно-ігровий вечір "Ми - берендеї" (казкові добрі люди, які самовіддано люблять і захищають ліс). В читальному залі бібліотеки оформлені кольорові плакати з висловлюваннями відомих поетів і письменників про ліс і його мешканців. Учасники з задоволенням фантазували, тому що їм властиво в усьому шукати загадку і намагались її розгадати. На завершення вечора ведучий надав слово журі, яке назвало переможців і вручило їм пам'ятні подарунки.

Копилка знань, розуміння і відчуття своєрідності природи накопичується завдяки ігровим формам роботи. Учні не тільки глядачі, вони виступали в ролі учасників. В цьому можна упевнитися, побувавши в дитячому філіалі № 5 на театралізованій гри-вікторині "Тварини - герої книг".

"Будинок природи" запрошує своїх читачів на конкурс "Розумники і розумниці". (Див.сценарій в матеріалах, поданих на конкурс "Збережемо нашу планету").

Включаючи творчі ігрові методи навчання з учасниками, бібліотекарі ставили мету дати їм можливість відчутти себе умільцями, талановитими, сміливими, сильними, добрими. І на цій основі вчитися і вчити інших розкривати одну із головних особливостей оточуючого нас світу і його різноманітність.